

Năm nay Hà Nội nghìn năm tuổi. Tôi đã đến Hà Nội nhiều lần, đầu tiên là khi thành phố này đang ở tuổi 985.

Mỗi lần đến Hà Nội tôi thích ra Hồ Gươm hóng mát như người dân thủ đô

Máy bay lượn vào thủ đô tấp nập. Phi công lái cánh quạt, bay thấp nên trên cao tôi thấy rõ sông Hồng đỏ phù sa, quanh co hiện trên những cánh đồng lúa xanh rì. Lòng tôi reo vui vì gần một chục năm Hà Nội đã thành hiện thực.

Sinh ra và lớn lên ở miền Nam trong thời chiến nên nhớ đến Hà Nội tôi thường nhớ câu hát của Trần Công Sơn: “Huê Sài Gòn Hà Nội quê hương ơi sao vẫn còn xa.” Ba đã a danh tôi tiếng nhớ của Việt Nam nhưng tôi chỉ biết đến Sài Gòn, nơi mình sinh ra và lớn lên. Lời hát đã là một câu chuyện, câu chuyện của tôi, câu chuyện của người Việt Nam.

Sau năm 1975 tôi sống xa quê hương. Xa Sài Gòn, xa Huế, Hà Nội và tiếng nhớ không còn ngày gặp lại.

Ca m xu c không quên về Hà Nội

Tác Giả: Bùi Văn Phú/ Gửi cho BBCVietnamese.com từ California
Thứ Hai, 04 Tháng 10 Năm 2010 10:51

M th nh tho ng nghe đ n Hanoi Hilton, nh ng không ph i là n i đón du khách nh m t khách s n năm sao s ng s ng gi a lòng th đô bầy gi . Ba m i năm tr c cái tên đó là ch Ho Lò, n i giam nh ng tù binh M . Nh ng phi công M b b t đ c đ a vào đây và h đã m a mai đ t cho n i ch n ng c tù này m t cái tên nghe th t sang và đ p.

Ba i toa n Cô t c Hà Nội

H n hai m i năm tr c, khi b t đ u d y cao đ ng tôi g p bài toán có tên Tower of Hanoi. Th i đó Internet ch a ph thông, đ c tên bài toán tôi đoán đó ph i là công trình c a m t ng i Hà N i. Tôi nghĩ có th là c a Giáo s Hoàng T y vì ông đã có đ p đ n Đ i h c Berkeley nói chuy n v toán và đ c gi i thi u là m t nhà toán h c danh ti ng c a Vi t Nam th i b y gi .

Sau này tôi đ c bi t Tower of Hanoi do nhà toán h c Pháp Édouard Lucas vi t vào năm 1883. Nhìn C t c Hà N i có i đã cho ông c m xúc đ t tên cho bài toán.

Bài toán cßt cß nhß sau: Ba cßt thß nhßt có bßn hình vành khăn lßn nhß khác nhau chßng lßn theo thß tß lßn đßi cùng, nhß nhßt ß trên.

Câu hßi là cßn phßi di chuyßn nhßng hình vành khăn đó ít nhßt là bao nhiêu lßn, mßi lßn chß đßc di chuyßn mßt hình, đß chuyßn tß cßt thß nhßt qua cßt thß ba vßi kßt quß theo thß tß lßn bé nhß đã xßp nhß trong cßt thß nhßt.

Đißu kißn phßi tuân thß là trong khi di chuyßn gißa ba cßt không khi nào có mßt hình vành khăn lßn nßm trên mßt hình nhß.

Tower of Hanoi lßn trình đß cao hßn khi sß hình vành khăn tăng. Theo mßt tßnh toán, nßu có tßt cß 64 vành khăn thì sß mßt nhißu trăm tß năm di chuyßn rßt nhanh mßi gißi đßc bài toán. Trò chßi toán hßc này ß mßc gißn đßn nhßt ngày nay rßt phß thông ß nhßng trung tâm gißi trí khoa hßc tßi Mß.

Hßn thß kß trßc bài toán Tower of Hanoi là cßa ngßi Pháp. Năm 2010 mßt ngßi gßc Hà Nßi là giáo sß Ngô Bßo Châu, du hßc Pháp, đã đem vinh dß vß cho thß đô và cß nßc khi ông đßt Gißi Toán hßc Qußc tß Fields. Đây là đßu ßn đáng nhß nhßt cßa vißc đón mßng Thăng Long Nghßn năm tußi.

Là thß đô cßa nßc Vißt tß nghìn năm qua, Hà Nßi nay vßn còn nét cß kính rißng. Hà Nßi có nhißu cây xanh hßn Sài Gòn, có nhißu bßo tàng vißn hßn Huß, nhißu đßn đài, nhißu hß. Đßp nhßt là Hß Gßm vßi bài hßc lßch sß mà ngßi Vißt Nam nào cũng nhß. Đó là đißu khißn tôi trß lßi Hà Nßi nhißu lßn. Tôi trß lßi vì phong cßnh đßp và nhßng di tích cß.

Nhßng gßi tôi đßc bißt vß gißng nói, phong cách Hà thành tß ngày còn ß trong Nam thì tôi không tìm thßy nhißu ß Hà Nßi nßa. Nhißu ngßi cũng đã có cùng nhßn xét nhß thß.

Hôm rßi xem Bßm BBC phßng vßn cô Hßng Hßnh, phát thanh viên đài Hà Nßi, thì thßy đó là gißng Hà Nßi thßi nay tuy cách ăn mßc cßa cô theo phong cách Hà Nßi cßa đßu thß kß trßc. ß Mß xem VTV-4 vßi gißng xßng ngôn viên cũng nhß thß. Không phßi gißng Hà Nßi trßc 1954.

Ng i Hà N i tôi biết là m c a m t b n h c th i c p ba mà nh ng ngày l t t khi đi chùa bà m c áo dài cao c , đeo ki ng, tóc búi tó và dĩ nhiên là gi ng nói r t Hà N i. Gi ng Hà N i là nh trong gia đình c a c Nguy n Hùng C ng, nay đã qua đ i, mà tôi có quen biết. C t ng làm vi c Th vi n Qu c gia tr c năm 1954, sau di c vào Nam r i đi t n sang M năm 1975 và ch a bao gi v l i Hà N i.

Khi tôi đi, h i c có c n gì, c nh đ n th vi n ch p m t t m hình đem v cho c . Và tôi đã làm. C không mu n tr v vì biết n i đó đã r t khác. C và gia đình ch mu n gi mãi nh ng k ni m đ p c a Hà N i xa x a.

Th i đa m t?

Hà N i nh ng năm t 1954 đ n 1975 đã khác ra sao so v i tr c đó đ cho nhi u ng i th ng luy n nh quăng th i gian đã m t?

Xem phim “Mùa i” c a Đ ng Nh t Minh tôi nh n ra m t ph n. Đó là th i gian Hà N i không pháp lu t, là th i gian gi i ti u t s n, trí th c b tr n áp. Nh ng Hà N i trong nh ng năm gi a th p niên 1990 theo cách nhìn c a m t s ng i mi n Nam, trong đó có gia đình và b n bè v n còn là n i ph c t p, khó th .

Nhiều người chỉ mong muốn ra Hà Nội làm gì, trong khi tôi lại thích đến. Đến Hà Nội tôi nhận ngay ra một điều là người Hà Nội ít có thói quen người Sài Gòn và có nét mặt tươi hơn.

Độc sách “Shadows and Wind” của Robert Templer đã thấy người Hà Nội muốn ăn ngon cũng phải che dèu, số hàng xóm biết được là có vấn đề. Đó là những chuyện có thể xảy ra sau những năm đi làm ở Hà Nội bùng lên hàng quán và ngày nay tạo nên nét văn hóa ẩm thực của thành phố.

Một ghi nhận khác là người Hà Nội vắng vẻ trên phố, bác đi xích lô, người đánh cờ, đám trẻ con nô đùa bên bờ hồ đến anh tài xế quan nhà nọ.

Có lần về thành phố tôi đi chơi bằng xe xích lô đi phố. Một anh chủ Honda người chỉ dèu, không biết do luật nới lỏng nào mà đến vào xích lô, té trượt cả một lần làm chúng tôi một phen hú vía. Bác đi xích lô không nói nhiều, chỉ phát một câu: “Đ.M. Xe tao to thế này mà mày không thấy à.” Còn anh chủ Honda vội đi ngang xe lên rồi chủ ý tiếp.

Tôi đã du lịch qua nhiều quốc gia. Những nơi có nơi nào hợp đến tôi trải nghiệm thì đó là Hà Nội. Chỉ vì cảnh đẹp, các món ăn và lịch sử của thành phố ngàn năm văn vật này.

Bây giờ không còn “Huê Sài Gòn Hà Nội trong ta đau trái tim Việt Nam” mà trong tôi có một “Hà Nội mùa thu cây cỏ mơn mĩi vàng, cây bàng lá đỏ nởm kè bên nhau, phố xưa nhà cũ mái ngói thâm nâu”.

Cảm ơn Trữnh Công Sơn và giọng hát Trữnh Vĩnh Trinh. Đẹp quá. Nhớ một bức tranh của Bùi Xuân Phái vậy.

Tháng này Hà Nội mừng sinh nhật nghìn năm. Liệu gì cũng không mang lại ý nghĩa hay cảm nhận nhiều cho tôi bằng giọng hát Hoàng Nhung, với ca từ của Trữnh Đài, Chu Lai nghe được trong một hôm trời se lạnh ở Thăng Long cũ:

“Hà Nội ơi nhớ về mùa thu tháng Mười, áo hồng trẻ xanh những hàng me. Hà Nội ơi ta nhớ không

Ca m xu c không quên về Hà Nội

Tác Giả: Bùi Văn Phú/ Gửi cho BBCVietnamese.com từ California
Thứ Hai, 04 Tháng 10 Năm 2010 10:51

quên. Hà Nội i i trong trái tim ta...”

*Bài viết ph n ánh quan đ m và văn phong c a tác gi h n d y h c và là m t nhà báo đ c l p
i m n B c California.*